

Probíraná látka 19. 10. 2013 ZUŠ se zaměřením na církevní hudbu v Brně.

Nauka o varhanách:

- Varhanářství v Českých zemích
- Píšťaliště
- Varhanní píšťaly:
 - dělení dle materiálu (kov, dřevo), konstrukce (labiální, jazykové), otevřené, kryté, polokryté,
Mají různé tvary, nejčastěji válcovité, kuželovité, nebo složené tvary, obdélníkové.
 - dělení dle barevných skupin: principálové, flétnové, smýkávé, jazykové, smíšené,
 - dělení dle stopových výšek
 - konstrukce jazykové píšťaly.

Dirigování:

- Funkce dirigenta, postoj, držení rukou, schémata 2,3,4 zakončení, agogika
- dirigování písní
- orientace ve sboru

Chorál:

- Pater noster, Credo, odpovědi
- Typy liturgických knih:
 - Římský misál - modlitby a texty pro kněze
 - lekcionář čtení pro bohoslužbu slova pro lektora, žalmistu, jáhna, kněze
 - graduál pro kantora
 - kancionál pro lid
 - knihy pro slavení jednotlivých svátostí a příležitostných bohoslužeb
- Žalмовé nápěvy“psalmodie“- initium,tenor, flexa, mediace, terminace,
- Ordinarium Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Agnus Dei a jeho liturgické užití

Liturgika

- Uvolnění liturgického společenství 600 – 1550, počátek je charakterizován intenzivní misijní činností v germánském a posléze slovanském teritoriu. Uvolnilo se spojení mezi řeckým Východem a latinským západem završené schizmatem 1054. Liturgie Východu ustrnula a dále se nevyvíjela. Latinské liturgii lid nerozuměl a tím se začíná postupně dělit na liturgicky aktivní klerus a pasivní lid. Presbytář je oddělen do lodi (mřížkou, křížem, na východě ikonostas). Lid je pouze přítomen jako divák a posluchač. Kněz je otočen zády k lidu, modlitby pronáší potichu, aby lid alespoň viděl eucharistii, zavedlo se pozdvihování. Mše se velmi často konaly bez účasti lidu. Kněží přestali kázat, lid při mši rozjímal o utrpení Páně. Postupně mizí přijímání (1215 nařízeno alespoň jednou do roka. Ve 13.stol se začal přesně popisovat ritus (co, kdy a jak má říkat kněz)
- Svátosti jsou smysly vnímatelná znamení neviditelné Boží milosti, ustanovená Ježíšem Kristem. Bohoslužba svátostí je základem a středem bohoslužby církve. Má zpravidla 4 části: úvodní obřady, bohoslužbu slova, bohoslužbu svátosti, závěrečné obřady.
- Svátostí je sedm: Křest – **Břimování** – **Eucharistie** – Svátost smíření – Pomazání nemocných – Svátost kněžství – Svátost manželství